

Sygn. akt: I C 127/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 sierpnia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSR Marek Osowicki
Protokolant:	maszynistka Paulina Barwińska

po rozpoznaniu w dniu 8 sierpnia 2016 roku w C.

sprawy z powództwa B. (...) (...) z siedzibą w G.

przeciwko Z. S.

o zapłatę

1. oddała powództwo,
2. zasądza od powoda B. (...) (...) z siedzibą w G. na rzecz pozwanego Z. S. kwotę 4.800,00 zł (cztery tysiące osiemset złotych) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt I C 127/16

UZASADNIENIE

Powód B. (...) (...) z siedzibą w G. wniósł do Sądu Rejonowego w Wejherowie pozew przeciwko Z. S. o zapłatę kwoty 30 892,18 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu – do rozpoznania w postępowaniu upominawczym.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż w dniu 17 września 2007 roku pozwany zawarł z (...) Bankiem S.A. umowę pożyczki gotówkowej nr (...), z której się jednak nie wywiązał, a należność wynikająca z tej umowy stała się wymagalna i pierwotny wierzyciel wystawił przeciwko pozwanemu bankowy tytuł egzekucyjny. W związku z nie wywiązaniem się z zobowiązania, powstała wie rzytelność z przedmiotowej umowy powód nabył od pierwotnego wierzyciela na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 27 kwietnia 2012 roku.

Postanowieniem z dnia 13 sierpnia 2015 roku wydanym w sprawie I Nc 1065/15 Sąd Rejonowy w W. przekazał niniejszą sprawę według właściwości do Sądu Rejonowego w Człuchowie.

Nakazem zapłaty z dnia 28 stycznia 2016 roku wydanym w postępowaniu upominawczym w sprawie I Nc 998/15 Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w Człuchowie uwzględnił roszczenie w całości.

Pozwany Z. S. reprezentowany przez pełnomocnika zawodowego skutecznie złożył sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty, w którym wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu sprzeciwu podniósł zarzut przedawnienia roszczenia. Pozwany co prawda potwierdził, iż łączyła go z pierwotnym wierzycielem przedmiotowa umowa pożyczki, zakwestionował jednak zasadność i wysokość roszczenia, wskazując, iż zadłużenie z pożyczki zostało zapłacone w kwocie ponad 11.000,00 zł, a przelew wierzytelności z pierwotnego wierzyciela na powoda dokonany został bezskutecznie, albowiem powód nie jest podmiotem, którego kapitał zakładowy wynosi co najmniej 6 000 000,00 Euro.

Na rozprawach w dniu 23 czerwca 2016 roku oraz 8 sierpnia 2016 roku pozwany podtrzymywał swoje stanowisko wnosząc o oddalenie powództwa.

Sądu ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 12 września 2007 roku pozwany Z. S. oraz jego żona S. S. (4) zawarli z S. A. (Spółka Akcyjna) z siedzibą w P. Oddział w P. z siedzibą w W. umowę kredytu odnawialnego nr (...), w ramach której otrzymali limit kredytowy w wysokości 20 000,00 zł.

dowód: umowa kredytu odnawialnego nr (...) z dnia 12/09/2007r. k. 19-21

Z uwagi na fakt, iż pozwany wraz z żoną nie wywiązali się z przedmiotowej umowy, Bank wystawił w dniu 25 listopada 2009 roku bankowy tytuł egzekucyjny przeciwko Z. S. i S. S. (4) na łączną wymagalną kwotę 19 449,21 zł.

dowód: bankowy tytuł egzekucyjny wystawiony przez S. A. (Spółka Akcyjna) z siedzibą w P. Oddział w P. z siedzibą w W. z dnia 25/11/2009r. k. 24

S. A. (Spółka Akcyjna) z siedzibą w P. Oddział w P. z siedzibą w W. wystąpił do Sądu Rejonowego w C. z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu przez S. A. (Spółka Akcyjna) z siedzibą w P. Oddział w P. z siedzibą w W. przeciwko pozwanemu i jego żonie w dniu 25 listopada 2009 roku. Przedmiotowemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu Sąd Rejonowy w C. postanowieniem z dnia 8 stycznia 2010 roku wydanym w sprawie I Co 1695/09 nadał klauzulę wykonalności.

dowód: wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu z dnia 25/11/2009r. k. 25-26

Na podstawie otrzymanego tytułu wykonawczego S. A. (Spółka Akcyjna) z siedzibą w P. Oddział w P. z siedzibą w W. wystąpił do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w S. J. Ż. o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko pozwanemu i jego żonie.

dowód: wniosek o wszczęcie egzekucji z dnia 12/02/2010r. k. 27-28

Postanowieniem z dnia 3 lutego 2011 roku wydanym w sprawie Km 983/10 Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w S. J. Ż. przekazała przedmiotową sprawę egzekucyjną do dalszego prowadzenia Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w C. I. O..

dowód: postanowienie o przekazaniu z dnia 03/02/2011r. k. 40 akt egzekucyjnych Km 983/10

W trakcie prowadzonego postępowania egzekucyjnego w dniu 27 kwietnia 2012 roku S. A. (Spółka Akcyjna) z siedzibą w P. Oddział w P. z siedzibą w W. zawarł z powodem B. (...) (...) z siedzibą w G. rozporządzającą umowę sprzedaży wierzytelności, w ramach której nabył m.in. wierzytelność wynikającą z przedmiotowej umowy bankowej.

dowód: rozporządzająca umowa sprzedaży wierzytelności z dnia 27/04/2012r. k. 31-33, załącznik do wyciągu z umowy sprzedaży wierzytelności k. 34

Postanowieniem z dnia 22 kwietnia 2013 roku wydanym w sprawie Km 950/11 Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w C. I. O. umorzyła postępowanie egzekucyjne z uwagi na fakt, iż wierzyciel S. A. (Spółka Akcyjna) z

siedzibą w P. Oddział w P. z siedzibą w W. złożył wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego w związku z przelewem wierzytelności na rzecz powoda.

dowód: pismo przewodnie z dnia 05/09/2012r. k. 12 – akt egzekucyjnych Km 950/11, postanowienie na wniosek wierzyciela o umorzeniu postępowania z dnia 22/04/2013r. k. 19 – akt egzekucyjnych Km 950/11

Pozew w niniejszej sprawie został wniesiony w dniu 29 stycznia 2015 roku.

porównaj: pozew k. 2

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie powód wywodził swoje roszczenia z nabytej na podstawie rozporządzającej umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 27 kwietnia 2012 roku wierzytelności przysługującej S. A. (Spółka Akcyjna) z siedzibą w P. Oddział w P. z siedzibą w W., powstałej w wyniku nie wywiązania się przez pozwanego z warunków umowy kredytu odnawialnego zawartej z tym Bankiem w dniu 12 września 2007 roku. Co prawda pozwany Z. S. nie kwestionował faktu, że był zobowiązany w stosunku do banku z tytułu przedmiotowej umowy, kwestionował natomiast wysokość dochodzonego w niniejszej sprawie roszczenia oraz skuteczność zawarcia przedmiotowej umowy przelewu wierzytelności. Pozwany podniósł jednak zarzut przedawnienia roszczenia, który w pierwszej kolejności należało rozpoznać.

Z treści umowy kredytu odnawialnego nr (...) (k. 19-21) wynika, iż umowa ta została zawarta w dniu 12 września 2007 roku. Jednak z uwagi na fakt, iż pozwany nie wywiązał się z warunków przedmiotowej umowy, S. A. (Spółka Akcyjna) z siedzibą w P. Oddział w P. z siedzibą w W. w dniu 25 listopada 2009 roku wystawił stwierdzający wymagalność całego roszczenia bankowy tytuł egzekucyjny m.in. przeciwko pozwanemu i zwrócił się do Sądu Rejonowego w C. o nadanie temu tytułowi klauzuli wykonalności na swoją rzecz. Postanowieniem z dnia 8 stycznia 2010 roku wydanym w sprawie I Co 1695/09 Sąd Rejonowy w C. nadał klauzulę wykonalności przedłożonemu przez Bank bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Na podstawie otrzymanego tytułu wykonawczego pierwotny wierzyciel wszczął postępowanie egzekucyjne prowadzone najpierw przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w S. J. Ż., a następnie przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w C. I. O.. Komornik ten ostatecznie postanowieniem z dnia 22 kwietnia 2013 roku umorzył postępowanie egzekucyjne na wniosek wierzyciela.

Zgodnie z art. 118 k.c., jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Przy czym bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

Bezspornym jest, iż pozwany zawarł z podmiotem prowadzącym działalność gospodarczą – S. (...) (Spółka Akcyjna) z siedzibą w P. Oddział w P. z siedzibą w W. umowę kredytu odnawialnego, w związku z czym do niniejszej sprawy zastosowanie ma 3-letni termin przedawnienia przedmiotowego roszczenia.

W niniejszej sprawie pozwany Z. S. podniósł zarzut przedawnienia wskazując, iż bankowy tytuł egzekucyjny wystawiony przez S. A. (Spółka Akcyjna) z siedzibą w P. Oddział w P. z siedzibą w W. przeciwko pozwanemu stwierdzał wykonalność roszczenia najpóźniej na dzień 25 listopada 2009 roku i od tego terminu należało liczyć termin przedawnienia.

Zgodnie z treścią art. 123 § 1 pkt 1 k.c. bieg terminu przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sadem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia.

Czynnością przerywającą bieg przedawnienia przedsięwziętą w celu zaspokojenia roszczenia na pewno jest wniosek wierzyciela o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności (por. m.in. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2004 r. III CZP 101/03 OSNC 2005/4/58, i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2004 r. II CK 276/04).

W uchwale z dnia 19 lutego 2015 roku w sprawie III CZP 103/14 Sąd Najwyższy m.in. wyjaśnił kwestię jak w kontekście postępowania klauzulowego należy rozumieć sformułowanie z art. 124 § 2 k.c. mówiące m.in. o tym, że w razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed organem powołanym do egzekwowania roszczeń, przedawnienie nie biegnie na nowo „dopóki postępowanie to nie zostało zakończone”. Sąd Najwyższy rozważał w szczególności czy postępowanie takie kończy się z chwilą nadania klauzuli wykonalności, czy dopiero z momentem uprawomocnienia się wydanego w nim postanowienia, jak to przyjmuje się na potrzeby postępowania rozpoznawczego. W orzeczeniu tym Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, a sąd w niniejszej sprawie stanowisko to podzielił, iż zawieszenie biegu przedawnienia spowodowane wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności, kończy się z chwilą uwzględnienia przez sąd tego wniosku, zwłaszcza że postanowienie sądu w tym przedmiocie jest skuteczne z momentem jego wydania (art. 360 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). W niniejszej sprawie postanowienie w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wydane zostało w dniu 8 stycznia 2010 roku.

Następnie na podstawie tego tytułu wykonawczego wierzyciel złożył wniosek o wszczęcie egzekucji. Wniosek o wszczęcie egzekucji niewątpliwie wskutek art. 124 k.c. wywołuje skutek w postaci przerwy biegu przedawnienia roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym, jednak o tyle, o ile będzie pochodził od wierzyciela, którego wskazuje tytuł egzekucyjny i na rzecz którego temu tytułowi została nadana klauzula wykonalności.

W niniejszej sprawie w toku prowadzonego przez pierwotnego wierzyciela postępowania egzekucyjnego nastąpiła zmiana podmiotu uprawnionego w związku z zawartą umową sprzedaży wierzytelności.

Kwestia zmiany wierzyciela w toku egzekucji była przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego m.in. w powołanej już uchwale z dnia 19 lutego 2015 roku w sprawie III CZP 103/14 oraz w wyroku z dnia 19 listopada 2014 roku w sprawie II CSK 196/14. W tym ostatnim wyroku Sąd Najwyższy wskazał, że jeżeli w toku postępowania egzekucyjnego dojdzie do zawarcia umowy przelewu egzekwowanej wierzytelności to postępowanie egzekucyjne nie zmierza już do zaspokojenia wierzyciela, którego osobę wskazuje tytuł wykonawczy. Niemożność kontynuacji przez cesjonariusza toczącego się postępowania egzekucyjnego przedstawia się jako niewątpliwa, w tym postępowaniu wykluczone są bowiem przekształcenia podmiotowe, a następstwo prawne zaistniałe po wszczęciu egzekucji wymaga, z wyjątkami przewidzianymi w ustawie, nadania tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności w trybie art. 788 k.p.c. Przyjmuje się zatem, że nabywca wierzytelności, który przez umowę przelewu uzyskuje przecież jedynie prawo do wierzytelności objętej dotychczasowym tytułem wykonawczym, a nie uprawnienie do kontynuowania wszczętego wcześniej przez inny podmiot postępowania, powinien po uzyskaniu na swoją rzecz klauzuli wykonalności, wszcząć nowe postępowanie egzekucyjne. Dodać w tym miejscu można, że nabywca wierzytelności nie będący bankiem powinien uzyskać sądowy tytuł egzekucyjny, a następnie klauzulę wykonalności, nadanie bowiem bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności na rzecz nabywcy wierzytelności nie będącemu bankiem nie jest dopuszczalne (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2004 r., III CZP 9/04, OSNC z 2005 r. Nr 6, poz. 98).

Jak wynika z okoliczności faktycznych niniejszej sprawy, po zbyciu wierzytelności postępowanie egzekucyjne w związku z wnioskiem pierwotnego wierzyciela zostało przez komornika umorzone na żądanie pierwotnego wierzyciela, na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c. (dowód: postanowienie o umorzeniu z dnia 22/04/2013r. – k. 19 akt egzekucyjnych Km 950/11). Umorzenie postępowania kończy postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie dotychczasowego tytułu wykonawczego.

W niniejszej sprawie pierwotny wierzyciel, utraciwszy materialnoprawny status wierzyciela w związku z zawarciem w dniu 27 września 2013 roku umowy przelewu wierzytelności, składając niewątpliwie z tej przyczyny wniosek o umorzenie postępowania, zrezygnował z poszukiwania zaspokojenia wierzytelności.

Analizę skutków umorzenia postępowania egzekucyjnego na żądanie pierwotnego wierzyciela przeprowadził Sąd Najwyższy w powołanych już wyroku z dnia 19 listopada 2014 roku i uchwale z dnia 19 lutego 2015 roku, gdzie Sąd Najwyższy stwierdził, że „obowiązująca w procesie cywilnym zasada dyspozycyjności ma w postępowaniu egzekucyjnym zastosowanie w wymiarze bardziej radykalnym, czego wyrazistym przejawem jest art. 825 pkt 1 k.p.c., zgodnie z którym organ egzekucyjny umorzy postępowanie na wniosek, jeżeli zażąda tego wierzyciel. W przeciwieństwie do regulacji dotyczącej procesu, zawartej w art. 203 k.p.c., zgłoszone przez wierzyciela żądanie jest bezwzględnie wiążące. Dodatkowym potwierdzeniem tego, że od wierzyciela wymaga się aktywnej woli w popieraniu egzekucji, jest art. 823 k.p.c., przewidujący umorzenie postępowania z mocy samego prawa z powodu jego opieszałości w dokonywaniu czynności potrzebnych do kontynuacji postępowania egzekucyjnego. Uwzględnienie tej specyfiki postępowania egzekucyjnego musi być punktem wyjścia rozważań, jaki jest zakres odpowiedniego zastosowania w tym postępowaniu na podstawie art. 13 § 2 k.p.c. sankcji przewidzianej w art. 203 § 2 zd. 1 k.p.c., wyrażającej się w tym, że pozew cofnięty nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa. Inaczej mówiąc, należy odpowiedzieć na pytanie, czy istnieją uzasadnione argumenty sprzeciwiające się zastosowaniu tej sankcji wprost w postępowaniu egzekucyjnym. Trzeba przy tym podkreślić, że na przeszkodzie nie może stanąć tu różnica terminologiczna, zastosowana przez ustawodawcę. Polega ona na tym, że w art. 825 pkt 1 k.p.c. używa się określenia o żądaniu wierzyciela umorzenia egzekucji, a nie o cofnięciu przez niego wniosku egzekucyjnego. Formuła żądania umorzenia egzekucji podkreśla, że jedynym dysponentem postępowania egzekucyjnego jest wierzyciel i zawiera w sobie oświadczenie o cofnięciu wniosku egzekucyjnego. Nie może bowiem budzić wątpliwości, że ewentualne oświadczenie wierzyciela o cofnięciu wniosku egzekucyjnego, powinno zostać potraktowane jako wiążące żądanie umorzenia egzekucji i to niezależnie od stadium postępowania egzekucyjnego. Przewidziane w art. 203 § 2 zd. 1 k.p.c. zastrzeżenie ma na celu przede wszystkim zapobieżenie możliwości manipulowania przez powoda terminami przedawnienia roszczenia. Brak tego przepisu prowadziłby do tego, że powód mógłby wielokrotnie składać pozew i cofać go ze skutkiem przewidzianym w art. 123 § 1 pkt 1 k.c. w postaci przerwania biegu przedawnienia roszczenia. Racja przyjęcia takiego rozwiązania i dążność do przeciwstawienia się możliwym nadużyciom jest tym bardziej uzasadnione na gruncie postępowania egzekucyjnego, w którym chodzi o zastosowanie wobec dłużnika środków przymusu. Prowadzi to do wniosku, że w postępowaniu egzekucyjnym ma, na podstawie art. 13 § 2 k.p.c., odpowiednie zastosowanie art. 203 § 2 zd. 1 k.p.c., co oznacza, że umorzenie tego postępowania niweczy przerwę przedawnienia spowodowaną jego wszczęciem”.

W konsekwencji stwierdzić należało, że roszczenie powoda uległo przedawnieniu. Przerwany przez wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bieg trzyletniego terminu przedawnienia rozpoczął się na nowo z chwilą wydania w tym postępowaniu postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności – i zakończył się w dniu 8 stycznia 2013 roku, a więc przed dniem wniesienia niniejszego pozwu, co nastąpiło w dniu 29 stycznia 2015 roku (porównaj: pozew k. 2).

Powód zawierając w dniu 27 kwietnia 2012 roku rozporządzającą umowę sprzedaży wierzytelności, nabył wierzytelność nieprzedawnioną. Do upływu terminu przedawnienia mógł doprowadzić do przerwania jego biegu na swoją korzyść występując z pozwem o zapłatę, co jednak nie nastąpiło.

Wobec powyższego oddalono powództwo w niniejszej sprawie.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. uznając, iż pozwanemu należą się w całości koszty poniesione w niniejszej sprawie. Do niezbędnych kosztów po stronie pozwanej zaliczono koszty zastępstwa procesowego w wysokości 4 800,00 zł – na mocy § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r. poz. 1804).